

**Європейське право: право
Європейського союзу. У 4-х
книгах. Книга третя: Право
зовнішніх зносин
Європейського союзу**

У роботі досліджується широкий спектр питань правового регулювання процесу економічної, політичної і правової інтеграції в рамках Європейського союзу. Висвітлюються правові засади зовнішніх зносин Європейського союзу.

Досліджуються правові механізми реалізації спільної зовнішньої політики та політики безпеки ЄС, спільної торговельної політики ЄС, шенгенського *acquis* ЄС. Спеціальний розділ присвячено правовому регулюванню відносин України з Європейським союзом та гармонізації законодавства України з правом ЄС. У виданні враховані всі останні зміни до правопорядку Європейського союзу, широко висвітлюється практика Суду ЄС.

Робота призначена для викладачів, студентів, аспірантів, наукових та практичних працівників, усіх, хто цікавиться питаннями правового регулювання європейської інтеграції.

Шенгенське <i>acquis</i> ЄС.....	I – 31; III – 31, 127, 195, 214, 216–231
Шенгенський Кодекс про кордони 2006 р.	III – 213, 214
Шенгенський простір	III – 132, 158, 160, 190, 194, 196, 206, 208, 209, 210, 213, 215, 216, 227, 231–239
Шукачі притулку	III – 152–157

Ю

Юридичні особи.....	I – 32, 36, 43, 46, 47, 56, 58, 61, 64, 69–73, 86, 119, 145, 164, 172, 190, 191, 193, 198, 201; II – 125, 130, 146, 212, 216, 221, 223, 227, 228, 234, 283, 288–290, 311, 323, 357; III – 8, 60, 68, 88, 103, 109, 178, 290–293, 328, 329, 341, 347, 360
Юрисдикція.....	I – 27, 288, 291, 292; II – 136–138, 141, 153, 162, 163, 165, 169, 175, 177, 205; III – 47, 48, 60, 106, 126, 128, 131, 161, 352, 360

Acquis

– Поняття	I – 29, 31, 33, 79, II – 374, III – 8, 30, 38
– Джерела	I – 275, II – 102, 171, III – 30, 38

Act clair.....	I – 116, 191
Attribution de competence	I – 150
CEEP.....	II – 436
Comfort letter.....	I – 153
concentration with a Union / Community dimension	II – 162
de minimis	II – 134, 148, 149, 185
Effet utile	I – 85
ETUC.....	II – 436, 437, 438
Ex ante notification	II – 165, 181
Leniency policy	II – 135, 167
Lex posterior	I – 87, 97, 121, 125, 129
«Open skies» judgments.....	II – 258
Opt-out	I – 29; II – 403, 404
Stand still principle.....	II – 181
UNICE	II – 436, 437

Зміст

КНИГА ТРЕТЯ

Право зовнішніх зносин Європейського союзу

Розділ 1. Правове регулювання зовнішніх зносин Європейського союзу

1.1. Міжнародна правосуб'єктність Євросоюзу	7
1.2. Договірна практика Євросоюзу	11
1.3. Поняття та зміст <i>acquis</i> Євросоюзу	30
Питання і завдання для самоконтролю	38

Розділ 2. Спільні політики і напрямки діяльності Європейського союзу

2.1. Спільна зовнішня політика і політика безпеки	40
2.1.1. Становлення спільної зовнішньої політики і політики безпеки ЄС.....	40
2.1.2. Головні засади і цілі спільної зовнішньої політики і політики безпеки ЄС	51
2.1.3. Інституційний механізм спільної зовнішньої політики і політики безпеки ЄС	55
2.1.4. Правові акти ЄС у сфері спільної зовнішньої політики і політики безпеки.....	64
2.1.5. Правові засади спільної політики безпеки і оборони ЄС.....	71
2.2. Спільна торговельна політика Євросоюзу	77
2.2.1. Поняття, джерела та інструменти спільної торговельної політики Євросоюзу.....	77
2.2.2. Правове регулювання імпорту та експорту в ЄС	90
2.2.3. Захисні торговельні заходи ЄС.....	99

2.2.4. Правові основи здійснення торгівлі між Україною та ЄС	111
2.2.5. Правове регулювання секторальної торгівлі між Україною та ЄС	121
2.2.6. Загальна система преференцій (ЗСП) Євросоюзу	122
Питання і завдання для самоконтролю	123
Розділ 3. Простір свободи, безпеки та юстиції в рамках Європейського союзу	
3.1. Становлення та поняття простору свободи, безпеки та юстиції в рамках Європейського союзу	125
3.1.1. Еволюція правового закріплення простору свободи, безпеки та юстиції	125
3.1.2. Поняття простору свободи, безпеки та юстиції у праві ЄС	133
3.2. Правове регулювання простору свободи Європейського союзу	138
3.2.1. Право громадян ЄС на вільний рух у межах території держав-членів	138
3.2.2. Правові засади спільної імміграційної політики ЄС	139
3.2.3. Заходи, закріплені у праві ЄС, щодо функціонування спільної Європейської системи притулку	148
3.2.4. Правові основи політики ЄС у сфері прикордонного контролю	157
3.3. Правові засади простору безпеки Європейського союзу	160
3.3.1. Компетенція ЄС щодо гарантування безпеки громадян ЄС	160
3.3.2. Регламентация правом ЄС співпраці поліцейських, митних та інших компетентних органів держав-членів	163
3.3.3. Правові механізми співробітництва в рамках Європейського поліцейського офісу	169
3.4. Заснування та розвиток простору юстиції в рамках Європейського союзу	172

3.4.1. Співпраця національних судів у кримінальних справах.	172
3.4.2. Заснування, функціонування та взаємодія Європейського бюро судової співпраці, Європейської судової мережі у кримінальних справах та Європейської прокуратури.	179
3.5. Міжнародно-правові основи зовнішнього виміру простору свободи, безпеки та юстиції	185
3.5.1. Допомога країнам-кандидатам та країнам з перспективою членства в ЄС у запровадженні <i>acquis</i> у сфері свободи, безпеки та юстиції	185
3.5.2. Імплементация компонентів свободи, безпеки та юстиції відповідно до Європейської політики сусідства	187
3.5.3. Стратегічне партнерство та інші форми співробітництва ЄС з третіми державами у сфері свободи, безпеки та юстиції	191
3.5.4. Співробітництво ЄС з міжнародними організаціями у сфері свободи, безпеки та юстиції ...	197
Питання і завдання для самоконтролю	202
Розділ 4. Шенгенське право	
4.1. Політика Європейського союзу стосовно прикордонного контролю, надання притулку та імміграції	204
4.2. Поняття шенгенського <i>acquis</i> Європейського союзу	216
4.3. Співробітництво держав-членів шенгенського простору у сфері прикордонного співробітництва	231
4.4. Візова політика Європейського союзу	240
4.5. Співпраця держав-членів шенгенського простору в рамках шенгенської та візової інформаційних систем	246
Питання і завдання для самоконтролю	251
Розділ 5. Правове регулювання відносин України з Європейським союзом	
5.1. Міжнародно-правові аспекти європейської інтеграції України в глобалізаційному світі: історичний досвід та реалії сьогодення	252

5.2. Правопорядок Євросоюзу та правопорядок України	284
5.3. Правові інструменти співпраці України з Євросоюзом	297
5.4. Правові засади асоціації України з Євросоюзом	314
5.5. Гармонізація законодавства України з правом Євросоюзу	350
Питання і завдання для самоконтролю	372
Список скорочень	373
Список літератури	377
Предметний покажчик	387

Навчальне видання

МУРАВЙОВ Віктор Іванович
МИКІЄВИЧ Михайло Миколайович
БІЛАС Іван Григорович
МАКАРУХА Зоряна Мар'янівна
МОТИЛЬ Володимир Ігорович
МУШАК Наталія Богданівна
ЛИСЕНКО Олена Миколаївна

ЄВРОПЕЙСЬКЕ ПРАВО: ПРАВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Підручник

У трьох книгах

Книга третя

ПРАВО ЗОВНІШНІХ ЗНОСИН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

За загальною редакцією
доктора юридичних наук,
професора, завідувача кафедри порівняльного
і європейського права Інституту міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
В. І. Муравйова

Перейти на сайт →